Ο ΔΙΑΔΟΓΟΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΤΟΥ JEAN JEANNOT

Η ΑΝΘΟΠΩΛΙΣ

ΠΡΟΣΩΠΑ :

ΛΙΝΑ, 17 ἐτῶν. ΕΛΕΝΗ, μητέρα της, 37 ἐτῶν. ΕΝΑΣ ΚΥΡΙΟΣ, 40 ἐτῶν.

(Ἀργὰ τὸ βράδυ. Στὸ δάσος τῆς Βουλώνης. Ἕνας κομψοντυμένος κύριος περιπατεῖ ἀμέριμνος. Ἡ Λίνα τὸν ἀκολουθεῖ κρατῶντας ἕνα πανέρι γεμᾶτο πασχαλιές).

ΛΙΝΑ.—Κύριε... Ἔχω ὡραῖες πασχαλιές. Πάρτε ὡραῖες πασχαλιές...

(Ὁ κύριος προχωρεῖ, χωρὶς νὰ τῆς δίνη προσοχή).

ΛΙΝΑ, ***(ἀκολουθῶντας τον πάντα).*** — Κύριε... Πάρτε πασχαλιές... Φαίνεστε πλούσιος, κύριε... Δὲν μπορεῖτε νὰ πάρετε λίγες πασχαλιές;

Ο ΚΥΡΙΟΣ, ***(σταματᾶ καὶ λέει στὴ Λίνα, χωρὶς νὰ τὴν κυττάξη).*** — Θὰ μ' ἀφήσης ἥσυχο, κορίτσι μου; ***(Κυττάζει ξαφνικὰ μὲ προσοχὴ τὴν ἀνθοπώλιδα).*** Διάβολε!... Τί ὡραῖο κορίτσι!... Δεσποινίς... τί ἐπιθυμεῖτε;

ΛΙΝΑ. — Ἀγοράστε, κύριε, μερικὲς πασχαλιές. Κυττάξτε πόσο εἶνε ὡραῖες...

Ο ΚΥΡΙΟΣ. — Ἐσὺ εἶσαι πολὺ ὡραιότερη ἀπ' τὶς πασχαλιές σου, μικροῦλα μου. ***(Ἀπλώνει νὰ τὴ χαϊδέψη. Ἡ Λίνα ἀποτραβιέται).***

Ο ΚΥΡΙΟΣ. — Γιατί εἶσαι τόσο ἀκατάδεχτη, μικροῦλα μου;

ΛΙΝΑ, ***(μὲ δάκρυα στὰ μάτια).*** — Κύριε, θέλετε ν' ἀγοράσετε λίγες πασχαλιές;

Ο ΚΥΡΙΟΣ. — Ναί, θ' ἀγοράσω, μὰ μὴν κάνεις σὰν ἀγριοκάτοικο. Γιατί τραβιέσαι μακρυά μου; Ἔλα πιὸ κοντά... Ἄφησέ με νὰ χαϊδέψω τὰ ὡραῖα σου μαλλιά...

ΛΙΝΑ. — Ὤ, κύριε!... Λυτηθῆτε μου...

Ο ΚΥΡΙΟΣ. — Θὰ σοῦ δώσω ὅ,τι μοῦ ζητήσεις... Ὅσα χρήματα κι' ἂν μοῦ ζητήσεις... Μόνον...

ΛΙΝΑ. ***(τὸν διακόπτει).*** — Δὲν θέλω νὰ μοῦ χαρίσετε τὰ χρήματά σας. Θέλω ν' ἀγοράσετε λίγες πασχαλιές, γιὰ νὰ μπορέσω ν' ἀγοράσω γιατρικὰ καὶ γάλα γιὰ τὴ μητέρα μου ποὺ εἶνε ἄρρωστη.

Ο ΚΥΡΙΟΣ, ***(ἀπὸ μέσα του).*** — Ἡ ἴδιες προφάσεις πάντα. Θέλει νὰ τῆς δώσω ὅσο τὸ δυνατὸν περισσότερα. ***(Στὴ Λίνα).*** Βέβαια... Θὰ σᾶς δώσω χρήματα γιὰ νὰ πάρετε γιατρικὰ καὶ γάλα τῆς μητέρας σας. Ἀλλὰ πρέπει ν' ἀγοράσετε καὶ μερικὰ ὄμορφα πραγματάκια γιὰ σᾶς. Κανένα μεταξωτὸ φορεματάκι, ἢ ἕνα περιδέραιο τῆς μόδας, γιὰ τὸν ὤμορφο λαιμό σας.

ΛΙΝΑ. — Κύριε... Μὴ μὲ βασανίζετε. Θὰ πάρετε πασχαλιὲς ἢ ὄχι; Ἡ μητέρα μου εἶνε ἄρρωστη. Ἡ μητεροῦλα μου μὲ περιμένει μ' ἀγωνία... Καταλαβαίνετε;

Ο ΚΥΡΙΟΣ. — Ναί, ναί, καταλαβαίνω. Καὶ γι' αὐτὸ ἀκριβῶς θἀθελα νὰ γνωρίσω τὴ μητέρα σας. Μπορῶ νἄρθω στὸ σπίτι σας;

(Ἡ Λίνα δὲν ἀπαντᾶ).

Ο ΚΥΡΙΟΣ, — Γιατί δὲν μοῦ ἀπαντᾶτε, ὡραία μου μικροῦλα;

ΛΙΝΑ. — Ἡ μητέρα μου εἶνε ἄρρωστη.

Ο ΚΥΡΙΟΣ, ***(ἀπὸ μέσα του).*** — Προφάσεις... Ἔτσι λένε ὅλες. ***(Στὴ Λίνα).*** Λοιπόν, νὰ σᾶς συνοδέψω;

ΛΙΝΑ. — Ὄχι. Νὰ μὴ μὲ συνοδέψετε, κύριε... Εὐχαριστῶ... Κατάλαβα... Δὲν ἔχετε σκοπὸ ν' ἀγοράσετε πασχαλιές. Καὶ ἡ μητέρα μου περιμένει νὰ τῆς πάω γιατρικὰ καὶ γάλα... Θεέ μου!... ***(Κινάει νὰ φύγη).***

Ο ΚΥΡΙΟΣ, ***(ἀκολουθῶντας την).*** — Δεσποινίς! ***(Ἀπὸ μέσα του).*** Ἄ, δὲν πρέπει νὰ τὴ χάσω αὐτὴ τὴν εὐκαιρία... Εἶνε πρώτης τάξεως ὠμορφιά! ***(Δυνατά).*** Δεσποινίς!...

(Ἡ Λίνα ἀπομακρύνεται χωρὶς νὰ τοῦ ἀπαντᾶ. Ὁ κύριος τρέχει καὶ τὴ σταματάει).

Ο ΚΥΡΙΟΣ. — Δεσποινίς, μὴ φεύγετε. Θ' ἀγοράσω ὅλα σας τὰ ἄνθη. Πέστε μου, πόσο πουλᾶτε τὶς πασχαλιές σας; Δῶστε μου μερικὰ μπουκετάκια.

ΛΙΝΑ, ***(σκύβει γιὰ νὰ διαλέξη τὶς πιὸ δροσᾶτες πασχαλιές).***— Ἀμέσως, κύριε.

Ο ΚΥΡΙΟΣ, ***(σκύβει ἀπότομα καὶ τὴ φιλάει στὸν τράχηλο).***— Ἀγάπη μου!...

ΛΙΝΑ, ***(ἀπομακρύνεται μὲ τρόμο καὶ μ' ἀηδία, ἀφίνοντας νὰ σκορπιστοῦν στὸ χῶμα ὅλα τ' ἄνθη ποὺ κρατοῦσε).*** — Εἶστε ἕνας ἐλεεινός, ἕνας ἄνανδρος!... ***(Ὁ κύριος τὴν ἀκολουθεῖ ξοπίσω ἀπὸ μακρυά).***

(Σ' ἕνα πολὺ φτωχικὸ δωμάτιο. Πάνω σ' ἕνα παληὸ κρεββάτι εἶνε ξαπλωμένη, βαρειὰ ἄρρωστη, ἡ μητέρα τῆς Λίνας. Ἔχει τὰ μάτια κλειστά, σὰν νὰ κοιμᾶται. Ἕνα μικρὸ καντῆλι καίει θαμπὰ μπρὸς στὸ εἰκονοστάσι. Μπαίνει ἔξαφνα ἡ Λίνα).

ΛΙΝΑ. — Μητέρα!...

ΕΛΕΝΗ. ***(ἀνοίγοντας τὰ μάτια της).*** — Ἤρθες, παιδί μου;

ΛΙΝΑ. — Ναί, μητέρα. ***(Ἀναστενάζει).*** Ἀλλὰ δὲν κατώρθωσα νὰ πουλήσω οὔτε ἕνα μπουκετάκι ἀπ' τὶς πασχαλιές μου.

ΕΛΕΝΗ, ***(στενάζοντας).*** — Θεέ μου!...

ΛΙΝΑ. — Τί θὰ γίνης, φτωχή μου μητέρα; ***(Κλαίει).***

(Ἔξαφνα προβάλλει ἀπὸ τὴ μισάνοιχτη πόρτα ὁ κύριος ποὺ ἀκολουθοῦσε τὴ Λίνα).

ΕΛΕΝΗ. — Ποιὸς εἶνε;

ΛΙΝΑ. — Θεέ μου!... Εἶνε ἕνας ὀχληρὸς κύριος, ποὺ μ' ἀκολούθησε, φαίνεται, ὥς ἐδῶ.

Ο ΚΥΡΙΟΣ. — Δεσποινίς!

ΛΙΝΑ. — Σιγά, κύριε!... Ἡ μητέρα μου εἶνε ἄρρωστη. Τί ζητᾶτε ἐδῶ; Πηγαίνετε... Φύγετε... φύγετε ἀμέσως...

Ο ΚΥΡΙΟΣ, ***(ἀπὸ μέσα του).*** — Δὲν ἦταν ψέμματα λοιπόν; Εἶνε πραγματικῶς ἄρρωστη ἡ μητέρα της; Ἢ νὰ προσποιεῖται τάχα; ***(Πλησιάζει κοντὰ στὴν ἄρρωστη).***

ΕΛΕΝΗ, ***(ἀνασηκώνεται στὸ προσκέφαλό της καὶ τὸν κυττάζει τρέμοντας).*** — Λουδοβίκε!... Εἶσαι σύ!... Ἐσύ!...

Ο ΚΥΡΙΟΣ, ***(ἔκπληκτος).*** — Πῶς!... Μὲ γνωρίζετε, κυρία;

ΕΛΕΝΗ, ***(μὲ φωνὴ σπαρακτική).*** — Δὲν μὲ γνωρίζεις λοιπόν, Λουδοβίκε;

Ο ΚΥΡΙΟΣ, ***(κυττάζοντάς την μὲ προσοχή).*** — Ἐλένη!...

ΕΛΕΝΗ. — Ναί... Εἶμαι ἡ Ἐλένη. Ἤρθες λοιπὸν πάλι, Λουδοβίκε; Ἤρθες πάλι; Μὲ θυμήθηκες; Ἤρθες ἔπειτα ἀπὸ τόσα χρόνια νὰ δῆς τί γίνεται ἡ φτωχή σου φίλη ποὺ τὴν ἐγκατέλειψες τόσο σκληρά; Ἤρθες νὰ δῆς τὴν κόρη σου, Λουδοβίκε;... Ὤ, Θεέ μου, σ' εὐχαριστῶ!...

Ο ΚΥΡΙΟΣ. — Τὴν κόρη μου; Τὴν κόρη μου;... Τί θὲς νὰ πῆς, Ἐλένη;

ΕΛΕΝΗ. — Ναί, Λουδοβίκε... Τὴν κόρη σου. Τὴν ξέχασες κι' αὐτή; Ἦταν μωρὸ ὅταν τὴν ἐγκατέλειψες. Τὸ ξέχασες, Λουδοβίκε;

Ο ΚΥΡΙΟΣ, ***(κυττάζοντας βαθεια συγκινημένος τὴ Λίνα).*** — Εἶνε ἡ κόρη μου αὐτή;

ΕΛΕΝΗ. — Ἡ κόρη σου... Δὲν τὴν ἀναγνωρίζεις ἀπὸ τὰ μάτια της ποὺ εἶνε ἀπαράλλαχτα μὲ τὰ δικά σου, Λουδοβίκε; Σ' εὐχαριστῶ ὡστόσο ποὺ ἦρθες.... Σ' εὐχαριστῶ.... Εἶχα πάντα τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ ξαναγυρίζες μιὰ μέρα. Τὸ πίστευα πάντα. Καὶ νὰ ποὺ δὲν ἔκανα λάθος. Νὰ ποὺ ἦρθες. Θεέ μου!... Μοῦ φαίνεται σὰν ὄνειρο... Μὰ τί χαρά!... Τί εὐτυχία!... Ἤρθες, Λουδοβίκε... Ὁ Θεὸς ξέρει τί ὑπέφερα ἀπὸ τότε ποὺ μ' ἐγκατέλειψες. Ὁ Θεὸς ξέρει πῶς τὸ μεγάλωσα αὐτὸ τὸ παιδί. Τώρα ποὺ ἀρρώστησα, ἀναγκάστηκα νὰ τὸ στέλνω νὰ πουλάη λουλούδια στοὺς δρόμους. Ὅσο ἤμουν καλά, ἐργαζόμουν. Μὰ ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ ἔπεσα ἄρρωστη, μᾶς πλάκωσε ἡ δυστυχία... Ἂς εἶνε ὅμως δοξασμένο τ' ὄνομα τοῦ Θεοῦ!... Ἤρθες, Λουδοβίκε, κι' ὅλα, ὅλα σοῦ τὰ συγχωρῶ... Ὅλα... Μοῦ εἶχες κλέψει τὴν εὐτυχία μου, τὴν καρδιά μου... Θυμᾶσαι; Ἤμουν ἕνα ἀγνὸ κορίτσι ὅταν μ' ἐγνώρισες. Μὲ ξεγέλασες. Μὲ κατάστρεψες. Κι' ὕστερα, ὅταν ἔγινα μητέρα, μ' ἐγκατέλειψες... Μοῦ πέταξες σ' ἕνα τραπέζι τὰ τελευταῖα χρήματα κι' ἔφυγες, ἐξαφανίστηκες. Τί ὑπόφερα!... Θεέ μου, τί ὑπόφερα!... Μὰ τώρα... ὅλα, ὅλα σοῦ τὰ συγχωρῶ, Λουδοβίκε. Γιατὶ μὲ θυμήθηκες κι' ἦρθες... Ἄχ, ἂς μπορέσω ν' ἀνθέξω στὴ χαρὰ ποὺ αἰσθάνομαι... Ἡ καρδιά μου πάει νὰ σπάση ἀπ' τοὺς παλμούς της... Πῶς χτυπάει ἡ καρδιά μου... Μοῦ φαίνεται πῶς πεθαίνω... Λουδοβίκε... μίλησέ μου λοιπόν... Γιατὶ δὲν μοῦ ἀπαντᾶς;...

Ο ΚΥΡΙΟΣ. — Φτωχή μου Ἐλένη!...

ΕΛΕΝΗ. — Μὲ συμπονεῖς; Μ' ἀγαπᾶς; Ποῦ ἤσουν λοιπὸν τόσον καιρό;

Ο ΚΥΡΙΟΣ. — Στὴν Ἀμερική... Εἶνε λίγες μέρες ποὺ γύρισα.

ΕΛΕΝΗ. — Καὶ μόλις ἦρθες, μᾶς θυμήθηκες κι' ἔτσι; Ὤ, σ' εὐχαριστῶ!... Μὰ... δὲν μπορῶ... δὲν μπορῶ... Πεθαίνω!... Κι' ἤθελα τόσο νὰ ζήσω τώρα ποὺ γύρισες, Λουδοβίκε... Πεθαίνω ὅμως εὐχαριστημένη, γιατὶ ξέρω πῶς ἀφίνω τὴ Λίνα στὰ χέρια τοῦ πατέρα της.

ΛΙΝΑ, ***(πέφτοντας ἐπάνω της).*** — Ὄχι, μαμά... δὲν θὰ πεθάνης...

ΕΛΕΝΗ. — Ὀρκίσου μου λοιπόν, Λουδοβίκε, ὅτι θὰ προστατέψης

ΕΛΕΝΗ.—Μοῦ πέταξες σ' ἕνα τραπέζι τὰ τελευταῖα χρήματα κι' ἔφυγες...

ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΜΑΣ

ΤΟΥ PAUL HERVIEU

ΓΑΜΟΣ ΕΚ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΟΣ

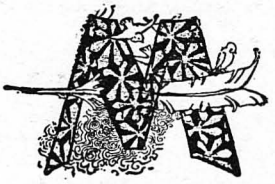

ΟΛΙΣ ὁ κόμης, ποὺ ταν καθισμένος στὸ πολυτελέστατο γραφεῖο τοῦ μεγάρου του, ἄφησε τὸ βιβλίο ποὺ διάβαζε καὶ κύτταξε τὸ ρολόϊ του, ἡ ὥρα ἦταν τρεῖς μετὰ τὰ μεσάνυχτα. Σηκώθηκε τότε καὶ διευθύνθηκε πρὸς τὸ παράθυρο. Τὸ ἄνοιξε καὶ στάθηκε ἐκεῖ, θαυμάζοντας τὴν ὡραία νύχτα ποὺ ἁπλωνόταν πάνω ἀπ' τὴν κοιμισμένη πολιτεία.

Ἕνας ἐλαφρὸς κρότος στὸ δωμάτιο, τὸν ἔκανε ἔξαφνα νὰ γυρίση πίσω. Ἕνας νέος ὥς τριάντα χρονῶν, εἶχε μπεῖ μέσα. Φοροῦσε κοστοῦμα χοροῦ, εἶχε μιὰ γαρδένια στὴν κομβιοδόχη του καὶ κρατοῦσε τὰ γάντια του τσαλακωμένα στὸ χέρι.

—Ἐσὺ εἶσαι, Ροζέ; ρώτησε ὁ κόμης.

—Ναί, πατέρα. Εἶδα φῶς στὸ γραφεῖο σας καὶ ἤρθα νὰ ἰδῶ. Δὲν ἐκοιμηθήκατε ἀκόμα;

—Ὄχι. Δὲν μπόρεσα νὰ κοιμηθῶ... Ἀπὸ ποῦ ἔρχεσαι;...

—Ἀπ' τοὺς Χάουστ.

—Ἄ, ξέρω... Εἶχαν ἑσπερίδα ἀπόψε. Πῶς τὰ πέρασες; Διασκέδασες;

—Ὄχι καὶ τόσο, ἀποκρίθηκε ὁ νέος χαμογελῶντας μὲ κάποια συστολή.

—Γιατί; Τί συνέβη; Μήπως ἔπαιξες πάλι;

—Δυστυχῶς ναί. Καὶ ἔχασα δέκα χιλιάδες φράγκα...

Ὁ κόμης ἐχλώμιασε:

—Τρελλάθηκες, παιδί μου; τοῦ φώναξε. Μὰ θέλεις, ἀλήθεια, νὰ πεθάνης στὴν ψάθα; Ἄκουσέ με, παιδί μου. Ἄκουσέ με γιὰ τελευταία φορά. Ἡ κατάστασί μας δὲν εἶνε καθόλου εὐχάριστη. Ὅλη μας ἡ περιουσία βρίσκεται πειὰ ὑποθηκευμένη. Βλέπεις πὼς ἐξεκάμαμε ὅλα τ' ἄλογά μας, διώξαμε τοὺς ὑπηρέτες μας, περιωρίσαμε τὰ ἔξοδά μας καὶ σὺ ἐξακολουθεῖς ἀκόμα νὰ παίζης; Γιὰ τὸν Θεό! Ἔλα στὰ λογικά σου ἐπὶ τέλους καὶ ἄσε αὐτὲς τὶς τρέλλες...

—Μὴ συγχίζεστε, πατέρα, ἀποκρίθηκε ὁ νέος χαμογελῶντας μὲ ἀπάθεια. Ὅλ' αὐτὰ τὰ ξέρω καὶ δὲν τ' ἀκούω τώρα γιὰ πρώτη φορά... Ἀκοῦστε με ὅμως. Τὶς δέκα χιλιάδες ποὺ ἔχασα ἀπόψε θὰ τὶς ξαναπάρωμε στὸ ἑκατονταπλάσιο καὶ ἴσως ἀποχτήσουμε ξανὰ ὅλη μας τὴν περιουσία...

—Θαρρῶ πὼς λὲς ἀνοησίες...

—Καθόλου. Ἁπλούστατα, γίνομαι γαμπρὸς τῶν Χάουστ!

—Μπᾶ! Ἀγαποῦσες τὴ μικρὴ Χάουστ καὶ δὲν μοῦ τὸ λεγες;

—Ὄχι. Δὲν τὴν ἀγαπῶ. Τὴν παίρνω γιὰ λόγους συμφέροντος. Ἔχει ἕνα ἑκατομμύριο τροῖκα...

—Ποτέ! Ποτέ! Ποτὲ δὲν θὰ ἐπιτρέψω νὰ κάνης ἕνα τέτοιο πρᾶγμα! φώναξε ὁ κόμης.

Ὁ νέος κύτταξε μ' ἔκπληξι τὸν πατέρα του:

—Καὶ γιατί;

—Γιατὶ... γιατὶ σ' ἀγαπῶ... Νὰ γιατί... Καὶ γάμος ἐκ συμφέροντος, εἶνε ἀληθινὴ κόλασι...

Ἀνάμεσά τους τότε ἁπλώθηκε μιὰ βαρειὰ ἀπόλυτη σιωπή. Κύτταζαν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον ἀμίλητοι...

—Καὶ ὅμως ἐσεῖς... ψιθύρισε δειλὰ ὁ Ροζέ.

—Ναί, τὸν διέκοψε ὁ κόμης, κι' ἐγὼ ἤμουν φτωχὸς ὅταν πῆρα τὴ μητέρα σου ποὺ εἶχε μεγάλη προῖκα. Ἀλλὰ ποιὸς σοῦ εἶπε πὼς ἐγὼ στάθηκα εὐτυχισμένος στὸ γάμο μου;...

—Ὦ, πωτέρα!...

—Ναί, ναί... Ἡ μητέρα σου ἦταν ἅγια γυναῖκα. Ἀλλὰ ἐγὼ δὲν ἤμουν ἅγιος καὶ τὴ... σκότωσα!...

Ὁ Ροζέ, ἀκούγοντας τὰ λόγια αὐτὰ τοῦ πατέρα του, ἔβγαλε μιὰ κραυγή.

—Τὴν ἐσκοτώσατε! εἶπε κατάπληκτος. Τί θέλετε νὰ πῆτε;

—Ναί, τὴν ἐσκότωσα ἠθικά. Τὸν θάνατό της τὸν νοιώθω σὰν βάρος στὴ συνείδησί μου...

Καὶ λέγοντας αὐτὰ τὰ λόγια, ὁ κόμης ἔπιασε τὸν νέο ἀπ' τὸ χέρι, τὸν ἔβαλε νὰ καθήση δίπλα του καὶ ἄρχισε τὴν ἐξομολόγησι:

—Ἄκουσε, παιδί μου. Δὲν μοῦ ἀρέσει καθόλου νὰ πάρης μιὰ γυναῖκα χωρὶς νὰ τὴν ἀγαπήσης. Δὲν ξέρεις ἐσὺ τί σημαίνει τὸ χρῆμα στὸ γάμο. Σημαίνει ἀληθινὴ σκλαβιὰ καὶ παντοτεινὸ μαρτύριο...

Μέσα στὸ μισοσκότεινο δωμάτιο ποὺ φωτιζότανε θαμπά, τὰ λόγια τοῦ κόμητος ἔπαιρναν κάποιο τόνο μυστηριώδη καὶ τραγικό.

—Ἄ, παιδί μου... ἐξακολούθησε. Δὲν ξέρεις τί θὰ πῆ νᾶσαι δεμένος ἰσόβια μὲ μιὰ γυναῖκα, ἀπ' τὴν ὁποία κρέμεσαι χωρὶς νὰ ἔχης τίποτε κοινὸ μαζύ της, ἡ ὁποία ἔχει δικαιώματα κυριάρχου ἀπάνω σου καὶ ἡ ὁποία σοῦ γίνεται γυ' αὐτὸ μισητή. Δὲν ξέρεις τί θὰ πῆ νὰ μὴ μπορῆς νὰ βγῆς ἔξω, νὰ κάμης ἕνα βῆμα, νὰ ἐπιχειρήσης μιὰ πρᾶξι ὁποιαδήποτε, χωρὶς νὰ τῆς ζητήσης τὴν ἄδεια καὶ νὰ τῆς δώσης λόγο. Δὲν ξέρεις τί θὰ πῆ νὰ μὴν ἔχης πειὰ τὸ δικαίωμα ν' ἀγατήσης, νὰ ὀνειροπολήσης, νὰ ἐπιθυμήσης τίποτε... Δὲν ξέρεις τί θὰ πῆ νὰ πάψης νὰ κυβερνᾶς τὸ λογικό σου καὶ τὴ ζωή σου...

Ὁ κόμης σταμάτησε γιὰ λίγο καὶ συνέχισε:

—Ἄ, αὐτὴ ἡ ἐξομολόγησι ποὺ σοῦ κάνω, παιδί μου, εἶνε φρικτὴ καὶ γιὰ μένα ποὺ τὴ λέω καὶ γιὰ σένα ποὺ τὴν ἀκοῦς... Θέλω ὅμως νὰ στὰ πῶ ὅλα μέχρι τέλους, νὰ μὴ σοῦ κρατήσω τίποτε μυστικό, νὰ σοῦ ἀποκαλύψω ὅλο τὸ δράμα τῆς ζωῆς μου, γιὰ νὰ σὲ προφυλάξω καὶ νὰ σὲ σώσω ἀπὸ τὴν καταστροφή...

Στὸ σημεῖο αὐτὸ ὁ κόμης ἔφερε τὸ χέρι στὸ μέτωπό του κι' ἀναστέναξε.

—Αὐτὰ ποὺ θὰ σοῦ πῶ, ἐξακολούθησε, ἔχουν συμβεῖ σὲ μένα τὸν ἴδιο. Ἡ μητέρα σου ἦταν καλή, ἥσυχη, ἔξυπνη, ὡραία καὶ μ' ἀγαποῦσε. Ἐγὼ ὅμως δὲν τὴν ἀγάτησα καὶ αὐτὸ ἀρκοῦσε νὰ μοῦ κάνη μισητὸ καθετὶ ποὺ προερχόταν ἐκ μέρους της.

»Μιὰ φορὰ — θάχα τότε τὴν ἡλικία σου — ἐνῶ ἤμουν παντρεμένος, γνώρισα κι' ἀγάτησα τρελλὰ μιὰ κοπέλλα. Ἦταν ἡ πρώτη μου ἀγάπη καὶ τῆς εἶχα δώσει ὅλη μου τὴν καρδιά. Ἔ, λοιπόν, ἀπὸ κείνη τὴν ἡμέρα ἡ συμβίωσί μου μὲ τὴ μητέρα σου κατάντησε γιὰ μένα ἀφόρητη. Ἡ ἰδέα πὼς ἂν δὲν ἤμουν παντρεμένος μποροῦσα νὰ κάμω γυναῖκα μου αὐτὴ τὴν κόρη ποὺ τόσο πολὺ τὴν ἀγαποῦσα, μ' ἔκανε τρελλὸ ἀπὸ τὸν πόνο. Δὲν ἤθελα πειὰ οὔτε νὰ βλέπω μπροστά μου τὴ μητέρα σου, τὴν ἐμισοῦσα μ' ὅλη μου τὴν ψυχή, τὴν ἐθεωροῦσα ὡς τὸν διάβολό μου. Μιὰ βραδειά, μιὰ καταραμένη βραδειά, ἐνῶ ἤμαστε κάτω σιὸ σαλόνι κι' ἡ μητέρα σου καθότανε πλάϊ μου, μιὰ σκέψι φοβερὴ πέρασε ἀπ' τὸ νοῦ μου:

»—Ἂν ἐπέθαινε ξαφνικά, εἶπα μέσα μου, θὰ κέρδιζα πάλι τὴν ἐλευθερία μου...

»Τότε λοιπὸν συνέβη κάτι τὸ ἀφάνταστο, τὸ ὑπερφυσικό, τὸ μιστηριῶδες. Γιὰ μιὰ στιγμὴ ἡ μητέρα σου εἶχε σηκωθεῖ καὶ ἐνῶ ἀκριβῶς ἐσυλλογιζόμουν αὐτὸ ποὺ σοῦ εἶπα παραπάνω, τί φαντάζεσαι ὅτι ἔγινε;... Ἔμτηξε μιὰ φωνή, μὲ κύτταξε μὲ μάτια γουρλωμένα ἀπ' τὴν τρομάρα, ἅπλωσε τὰ χέρια της μπροστὰ καὶ σωριάστηκε νεκρὴ κάτω σπὸ πάταμα. Ὁ κρυφός μου πόθος τὴν ἐσκότωσε!...

Ὁ κόμης ἐσώπασε, βυθισμένος στὴν ὁμίχλη τῶν περασμένων, καὶ σὲ λίγο συνέχισε μὲ ὕφος καταβεβλημένο:

—Μπορεῖ νὰ καταλάβης πειὰ τί ζωὴ πέρασα ὕστερ' ἀπ' αὐτό. Ἔμεινα χῆρος κι' εἶχα τὴ συνείδησί μου πάντα βαρυμένη ἀπὸ τὸ ἀκούσιο ἔγκλημά μου. Ἄχ, παιδί μου! Ἄκουσε ἐμένα ποὺ εἶμαι μεγαλείτερός σου κι' ἔχω μιὰ τόσο τραγικὴ πεῖρα... Μὴν πάρεις ποτὲ γυναῖκα χωρὶς νὰ τὴν ἀγαπήσης. Ὁρκίσου μου, παιδί μου, πὼς θ' ἀκούσης τὴ συμβουλή μου...

Γιὰ λίγες στιγμὲς ἔμειναν ἄφωνοι κι' οἱ δυό, σὰν νὰ συλλογιόντουσαν βαθειὰ ὅσα εἶχαν εἰπωθεῖ. Κατόπιν ὁ Ροζὲ πῆρε τὸ χέρι τοῦ πατέρα του καὶ σφίγγοντάς το μὲ στοργὴ τοῦ εἶπε:

—Ναί, πατέρα. Τὸ ὁρκίζομαι...

Ὁ κόμης φίλησε τὸν γυιό του, ἐνῶ ὁ νέος ἐπρόσθετε:

—Καὶ νᾶστε βέβαιος πὼς θὰ διορθώσω ἐγὼ μόνος τὴν κατάστασί μας, χωρὶς τὴ βοήθεια καμμιᾶς γυναίκας...

—Πῶς; Μὲ τί;

—Μὲ τὴν ἐργασία μου! φώναξε ὁ νέος ὑψώνοντας τὸ κεφάλι του θριαμβευτικά...

PAUL HERVIEU

—Γιατί; ρώτησε ὁ Ροζέ, κυττάζοντας μ' ἔκπληξι τὸν πατέρα του.

τὴν κόρη σου.

Ο ΚΥΡΙΟΣ. — Τ' ὁρκίζομαι!

ΕΛΕΝΗ. — Εὐχαριστῶ... εὐχαριστῶ. Λουδοβίκε!... ***(Κλείνει τὰ μάτια της καὶ ξεψυχάει στὴν ἀγκαλιὰ τῆς κόρης της. Ἕνα χαμόγελο εὐτυχίας λάμπει στὴ νεκρή της ὄψι).***

ΛΙΝΑ. — Μητέρα!... Μητέρα μου!... Ποῦ μ' ἀφίνεις;

Ο ΚΥΡΙΟΣ. — Σ' ἀφίνει σ' ἐμένα, παιδί μου, στὸν πατέρα σου. ***(Ἡ Λίνα πέφτει στὴν ἀγκαλιά του καὶ κλαίει σιωπηλά. Ὁ πατέρας της τὴ φιλεῖ στὸ μέτωπο μ' ἕνα φίλημα ἀγνὸ καὶ πατρικό, μ' ἕνα φίλημα ποὺ μεταβάλλει τὸν ἐπιπόλαιο καὶ ἁμαρτωλὸ ἄνδρα, σὲ στοργικὸ καὶ ἐξαγνισμένο πατέρα).***

ΡΟΛΟΦΥΛΛΑ

Ἡ ἀρετὴ εἶνε ἕνας ὀγκόπαγος ποὺ ψυχραίνει καθετὶ ποὺ τὴν πλησιάζει. (Φώσκολος)

Ὁ ἔρωτας εἶνε μιὰ καταστρεπτικὴ φωτιὰ ποὺ τόσο λιγώτερο διαρκεῖ ὅσο γρηγορώτερα ἄναψε. (Ρικάρ).

Ὁ ἔρωτας εἶνε ἄντρας καὶ γυναῖκα ποὺ συγχωνεύονται σ' ἕναν... ἄγγελο. (Οὐγκώ).

Ὁ ἔρωτας ἀποτελεῖται ἀπὸ πράγματα ἀόρατα καὶ ἀπερίγραπτα, σὰν τὸ ἄρωμα καὶ τὸ τραγοῦδι, ποὺ τὰ μυρίζουμε καὶ τ' ἀκοῦμε, χωρὶς νὰ μποροῦμε νὰ τὰ πιάσουμε ἢ νὰ τ' ἀναλύσουμε. (Ἀλ. Δουμᾶς).